

проект

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Спортивна дієтологія»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 091 Біологія
галузі знань 09 Біологія
(нова редакція)

кваліфікація: Магістр з біології
за спеціалізацією «Спортивна дієтологія»

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

(протокол № від 2020 р.
рішення введено в дію наказом
ректора від 2020 р. № -заг.)

Освітньо-професійна програма вводиться в дію з 1 вересня 2020 р.

Голова Вченої ради, ректор НУФВСУ

_____ Є. В. Імас

Київ - 2020 р.

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми**

Перший проректор з
науково-педагогічної роботи

М. В. Дутчак

Начальник навчально-
методичного відділу

С. І. Попович

Начальник відділу
забезпечення якості вищої
освіти

О. І. Рудешко

Розглянуто та погоджено на засіданні вченої ради факультету здоров'я,
фізичного виховання та туризму (протокол № від березня 2020 р.)

Декан факультету здоров'я,
фізичного виховання і
туризму

Ю. В. Литвиненко

Розглянуто та погоджено на засіданні кафедри медико-біологічних дисциплін
(протокол № від березня 2020 р.)

Завідувач кафедри медико-
біологічних дисциплін

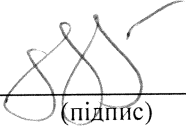
В.А. Пастухова

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1. Лук'янцева Галина Володимирівна – професор кафедри медико-біологічних дисциплін НУФВСУ, доктор біологічних наук, доцент, керівник групи (гарант освітньо-професійної програми)

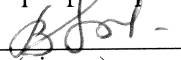
17.02.2020
(дата)

(підпис)

члени робочої групи:

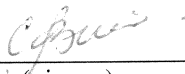
2. Пастухова Вікторія Анатоліївна - завідувач кафедри медико-біологічних дисциплін НУФВСУ, доктор медичних наук, професор

17.02.2020
(дата)

(підпис)

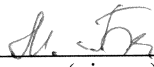
3. Бабак Світлана Віталіївна - доцент кафедри медико-біологічних дисциплін НУФВСУ, кандидат біологічних наук, доцент

17.02.2020
(дата)

(підпис)

4. Белікова Марія Вікторівна - доцент кафедри медико-біологічних дисциплін НУФВСУ, кандидат медичних наук, доцент

17.02.2020
(дата)

(підпис)

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

**Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності 091 Біологія
за спеціалізацією «Спортивна дієтологія»**

1 – загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Національний університет фізичного виховання і спорту України; кафедра медико-біологічних дисциплін.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр. Магістр з біології за спеціалізацією «Спортивна дієтологія».
Офіційна назва програми	Спортивна дієтологія.
Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом магістра, одиночний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання: - 1 рік 4 місяці (денна форма); - 1 рік 7 місяців (заочна форма).
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – Магістр. Спеціальність – 091 Біологія. Спеціалізація – Спортивна дієтологія. Освітня програма – Спортивна дієтологія.
Наявність акредитації	Акредитована. Сертифікат про акредитацію Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, рішення №17 (3.77) від 23 грудня 2019 року. Строк дії сертифіката до 23 грудня 2024 року.
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LL – 7 рівень.
Передумови	Наявність ступеня бакалавра.
Мова викладання	Українська.
Термін дії освітньої програми	До 23 грудня 2024 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://uni-sport.edu.ua
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка фахівців, здатних вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері біології, зокрема у спортивній дієтології, або у процесі навчання, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов і передбачають застосування законів, теорій та методів природничих наук.	

3 – Характеристика освітньої програми

Предметна область	<p>Галузь знань: 09 Біологія. Спеціальність: 091 Біологія. Спеціалізація: Спортивна дієтологія.</p> <p>Об’єкт вивчення: структура, функції і процеси життєдіяльності біологічних систем різного рівня організації, закономірності протікання онто- та філогенезу і суцесійної динаміки; біорізноманіття та еволюція живих систем, їх взаємодії з навколишнім середовищем, реакції за різних умов існування; значення живих істот у біосфері, народному господарстві, охороні здоров’я.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: будова, функції та процеси життєдіяльності, систематика, методи дослідження неклітинних форм життя, прокаріот і еукаріот. Структурні та функціональні характеристики біологічних систем на різних рівнях організації. Механізми збереження, реалізації та передачі генетичної інформації в організмів. Форми взаємовідносин між мікро- та макроорганізмами. Еволюційні ідеї органічного світу. Будова та функції імунної системи, механізми імунних реакцій, їх регуляція і контроль. Поняття, концепції, принципи, закони сучасної біологічної науки та їх використання для оцінки стану біологічних систем різного рівня організації, представлення та використання результатів біологічних досліджень.</p> <p>Методи, методики та технології: методи лабораторних та польових біологічних досліджень, моніторингу, біоінформатики, математичної та статистичної обробки експериментальних даних та інтерпретації результатів біологічних досліджень, інформаційні та комунікаційні технології, методи емпіричного дослідження та моделювання процесів і явищ життєдіяльності біологічних систем різного рівня організації.</p> <p>Інструменти та обладнання: живі об’єкти, біологічні моделі, сучасні прилади та</p>
--------------------------	---

	устаткування для лабораторних і польових біологічних досліджень, бази даних, спеціалізоване програмне забезпечення та комп'ютерні засоби.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма прикладної спрямованості. Базується на інноваційних ідеях, поняттях, парадигмах, концепціях, теоріях та інших результатах сучасних наукових досліджень у галузі біології, зокрема у спортивній дієтології, де можлива подальша професійна кар'єра або продовження навчання для здобуття ступеня доктора філософії.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта та професійна підготовка у сфері біології, зокрема в спортивній дієтології. Ключові слова: біологія, дієтологія, спорт, оздоровча рухова активність.
Особливості програми	Освітньо-професійна програма спрямована на формування загальних та спеціальних (фахових) компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності у сфері біології, зокрема у спортивній дієтології, та навчально-педагогічної діяльності з біологічних дисциплін в закладах вищої освіти. Аналіз відкритих джерел засвідчив, що ОПП «Спортивна дієтологія» не має прямих аналогів у закладах вищої освіти України і є унікальною. Підготовка здобувачів ступеня магістр за ОПП «Спортивна дієтологія» в НУФВСУ є авангардною на сучасному ринку освітньо-наукових послуг, відповідає вимогам міжнародних академічних, наукових і освітніх тенденцій, суспільному запиту з боку спортивної спільноти, а також сприяє досягненню мети Національної стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація».
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускники спроможні обіймати посади на підприємствах, в організаціях, установах і закладах, що функціонують у сфері біології та освіти на посадах (за чинним Класифікатором професій України ДК 003:2010):

	<p>1229.4 Завідувач лабораторії (освіта); 1237.2 Начальник науково-дослідної лабораторії; 2211.1 Наукові співробітники у біології; 2211.2 Біологи та професіонали споріднених професій; 2359.1 Науковий співробітник (валеологія); 3211 Лаборанти в галузі біологічних досліджень; 2310.2 Викладач вищого навчального закладу; 2359.2 Інші професіонали у галузі навчання; 2481.1 Науковий співробітник-консультант.</p>
Подальше навчання	<p>Випускники мають право продовжити навчання на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти та набувати часткових кваліфікацій за іншими спеціальностями в системі післядипломної освіти.</p>
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Освітній процес здійснюється на принципах: студентсько-центричному, компетентісно-орієнтованому, інноваційно-інформаційному, мультидисциплінарному, лінгво-комунікативному, проблемно-орієнтованому тощо, а також на засадах партнерства науково-педагогічних працівників і студентів, самоосвіти, інтеграції навчальної та наукової діяльності, професійної спрямованості.</p> <p>Проведення лекційних, практичних занять, тренінгів; організація майстер-класів, круглих столів, наукових конференцій та семінарів; залучення студентів до участі в проектних роботах, конкурсах та науково-дослідних заходах. Залучення кваліфікованих практикуючих фахівців до проведення навчальних занять.</p>
Оцінювання	<p>Поточний контроль: опитування; виступи на практичних (семінарських) заняттях; експрес-контроль; перевірка результатів виконання різноманітних індивідуальних завдань; презентації; есе; портфоліо; оцінювання засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом.</p> <p>Семестровий контроль: екзамени та заліки з урахуванням суми накопичених протягом</p>

	<p>вивчення дисциплін балів, захист звіту з практики.</p> <p>Атестація здобувачів вищої освіти проводиться відповідно до встановленого порядку у формі атестаційного екзамену та публічного захисту кваліфікаційної роботи.</p> <p>Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі біології при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність працювати у міжнародному контексті. 2. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). 4. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). 5. Здатність розробляти та керувати проектами. 6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	<i>Спеціальні компетентності спеціальності</i>
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність користуватися новітніми досягненнями біології, необхідними для професійної, дослідницької та/або інноваційної діяльності. 2. Здатність формулювати задачі моделювання, створювати моделі об'єктів і процесів на прикладі різних рівнів організації живого із використанням математичних методів й інформаційних технологій. 3. Здатність користуватися сучасними інформаційними технологіями та аналізувати інформацію в галузі біології і на межі предметних галузей. 4. Здатність аналізувати і узагальнювати результати досліджень різних рівнів

	<p>організації живого, біологічних явищ і процесів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Здатність планувати і виконувати експериментальні роботи з використанням сучасних методів та обладнання. 6. Здатність прогнозувати напрямки розвитку сучасної біології на основі загального аналізу розвитку науки і технологій. 7. Здатність діагностувати стан біологічних систем за результатами дослідження організмів різних рівнів організації 8. Здатність презентувати та обговорювати результати наукових і прикладних досліджень, готувати наукові публікації, брати участь у наукових конференціях та інших заходах. 9. Здатність застосовувати законодавство про авторське право для потреб практичної діяльності. 10. Здатність використовувати результати наукового пошуку в практичній діяльності.
	<p><i>Фахові компетентності спеціалізації</i></p>
	<ol style="list-style-type: none"> 11. Здатність до застосування у професійній діяльності системи знань щодо анатомо-фізіологічних механізмів та біохімічних концепцій раціонального харчування осіб, які займаються оздоровчою руховою активністю та спортсменів у відповідності з різновидом та ступенем фізичного і розумового навантаження. 12. Здатність володіти загальними принципами і вимогами у процесі побудови дієт, створювати фізіологічно обґрунтовані раціони спортивної та профілактичної спрямованості. 13. Здатність передбачати особливості впливу харчування та використання дозволених ергогенних засобів на стан здоров'я, масу та композицію тіла, а також на процеси працездатності та інтенсивності відновлення після фізичних навантажень. 14. Здатність до застосування у професійній діяльності знань щодо механізмів впливу нутрієнтів на генетичний апарат людини в умовах інтенсивних фізичних навантажень;

потенційно небезпечні організми чи виробничі процеси, що можуть створювати загрозу виникнення надзвичайних ситуацій.

14. Дотримуватись норм академічної доброчесності під час навчання та провадження наукової діяльності, знати основні правові норми щодо захисту інтелектуальної власності.
15. Уміти самостійно планувати і виконувати інноваційне завдання та формулювати висновки за його результатами.
16. Критично осмислювати теорії, принципи, методи з різних галузей біології для вирішення практичних задач і проблем.
17. Уміти оцінювати стан здоров'я осіб, які займаються оздоровчою руховою активністю, та спортсменів та функціональні можливості організму на підставі анатомо-фізіологічних критеріїв.
18. Знати класичні та сучасні концепції дієтології та уміти враховувати особливості використання різних продуктів для раціонального харчування
19. Знати критерії психологічного здоров'я, фізичного та емоційного стану і можливості їх корекції за допомогою дозволених ергогенних та інших біологічно активних харчових добавок.
20. Уміти інтерпретувати результати молекулярно-генетичного аналізу та здійснювати ефективний добір методів відповідно до поставлених професійних завдань у практичній діяльності зі спортивної дієтології.
21. Уміти приймати рішення у складних ситуаціях, які потребують прогнозування подальших змін фізіологічних та функціональних систем організму на основі отриманих професійно-практичних навичок і творчого підходу в сфері діяльності спортивної дієтології.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні працівники, які здійснюють освітній процес з реалізації програми, відповідають кадровим вимогам, що передбачені Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності у сфері вищої та післядипломної освіти для осіб з вищою освітою.
Матеріально-технічне забезпечення	Площа навчальних приміщень для здійснення освітнього процесу з реалізації програми, рівень забезпеченості їх комп'ютерними робочими місцями та мультимедійним обладнанням, соціально-побутова інфраструктура відповідають вимогам, що передбачені Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності у сфері вищої та післядипломної освіти для осіб з вищою освітою.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне забезпечення: ✓ вітчизняні та закордонні фахові періодичні видання відповідного або спорідненого спеціальності профілю у бібліотеці

	<p>університету;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ доступ до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого спеціальності профілю; ✓ офіційний веб-сайт університету: https://uni-sport.edu.ua/ ✓ сторінка на офіційному веб-сайті університету англійською мовою: https://uni-sport.edu.ua/content/national-university-ukraine-physical-education-and-sport <p>Навчально-методичне забезпечення:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ця Програма, навчальні плани, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за цією Програмою; ✓ робочі програми з усіх навчальних дисциплін навчальних планів; ✓ програми з усіх видів практичної підготовки; ✓ методичні матеріали для проведення підсумкової атестації здобувачів вищої освіти за цією Програмою;
9 – Академічна мобільність	
Міжнародна кредитна мобільність	✓ Програма розвиває перспективи участі здобувачів у програмах академічної мобільності за кордоном.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Передбачає можливість навчання іноземних здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
Цикл спеціальності			
ОК 1	Сучасні тренди і актуальна проблематика наукових досліджень у галузі біології	6	екзамен
ОК 2	Структурно-функціональна організація рухової системи людини.	4	екзамен
ОК 3	Інформаційні технології у науковій діяльності у галузі біології	4	екзамен
ОК 4	Професійно-орієнтована іноземна мова	5	екзамен
ОК 5	Науково-дослідна практика	6	захист
ОК 6	Кваліфікаційна робота	8	захист
Усього:		33	
Цикл спеціалізації			
ОК 7	Морфо-фізіологічна організація функціональної системи травлення	3	екзамен
ОК 8	Біохімія харчування	3	екзамен
ОК 9	Нутріціологія	6	екзамен
ОК 10	Спортивна дієтологія	7	екзамен
ОК 11	Ергогенні засоби в умовах рухової активності	3	екзамен
ОК 12	Нутрігеноміка та нутрігенетика	4	екзамен
ОК 13	Дієтологія у фітнесі	4	екзамен
ОК 14	Науково-педагогічна практика	3	захист
Усього:		33	
Загальний обсяг обов'язкових компонентів			66
Вибіркові компоненти ОП*			
ВК 1	Педагогіка вищої школи	4	залік
ВК 2	Професійно-комунікативний практикум з іноземної мови	4	залік
ВК 3	Управління дослідницькими проектами	4	залік
ВК 4	Фізіологічні механізми адаптації та	4	залік

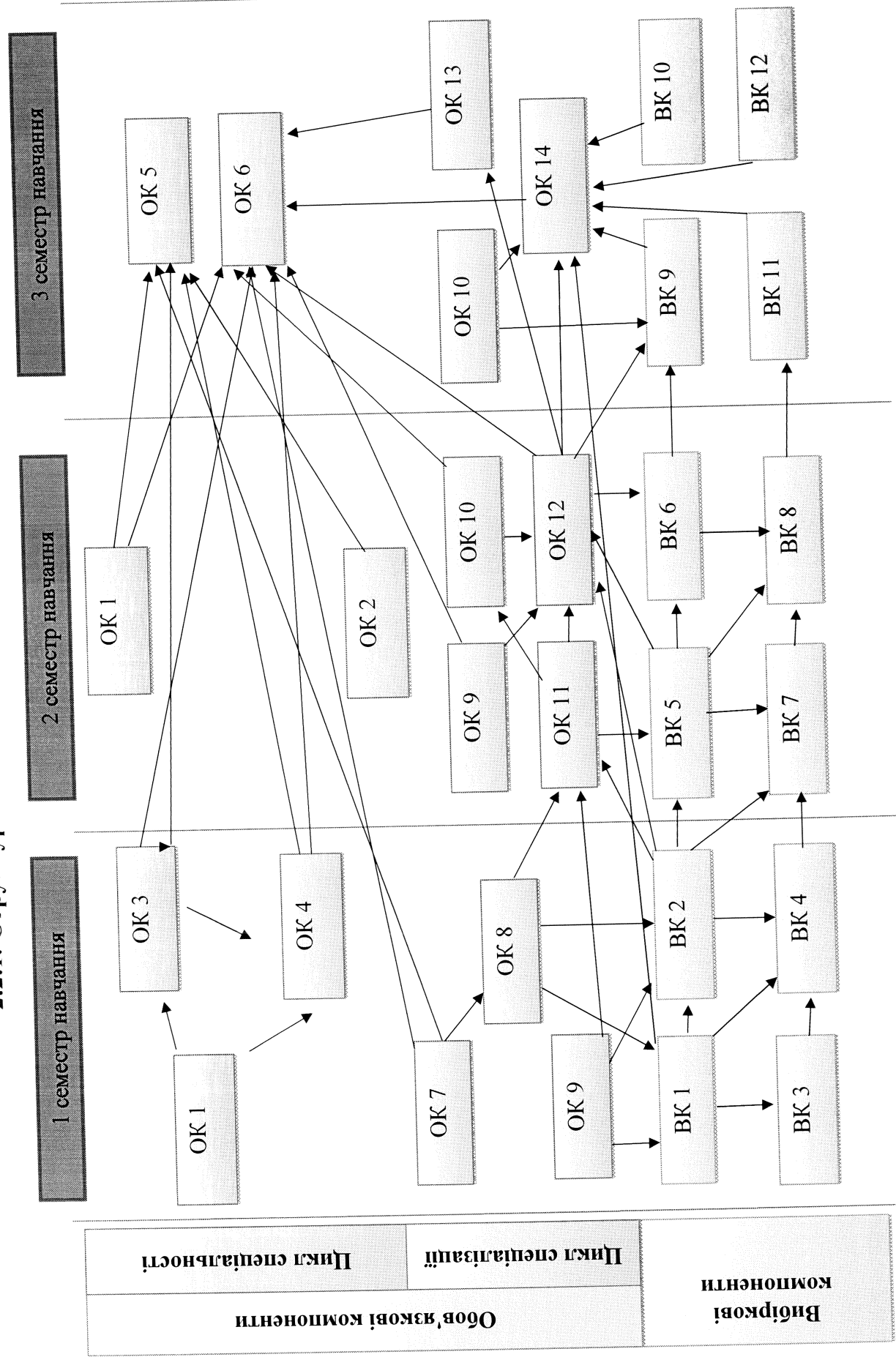
	функціональні резерви організму людини		
ВК 5	Спортивна морфологія	4	залік
ВК 6	Психологічні аспекти спортивної дієтології	4	залік
ВК 7	Функціонування імунної та ендокринної систем в умовах рухової активності	4	залік
ВК 8	Психофізіологічні дослідження	4	залік
ВК 9	Харчування і паразитологія в умовах рухової активності	4	залік
ВК 10	Біоритмологічні аспекти проблем адаптації	4	залік
ВК 11	Біохімія м'язової діяльності	4	залік
ВК 12	Молекулярна біологія	4	залік
Загальний обсяг вибіркового компонента		24	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

*Вибіркові компоненти ОП включають 12 дисциплін, серед яких здобувачі вищої освіти обирають 6 дисциплін за увесь період навчання.

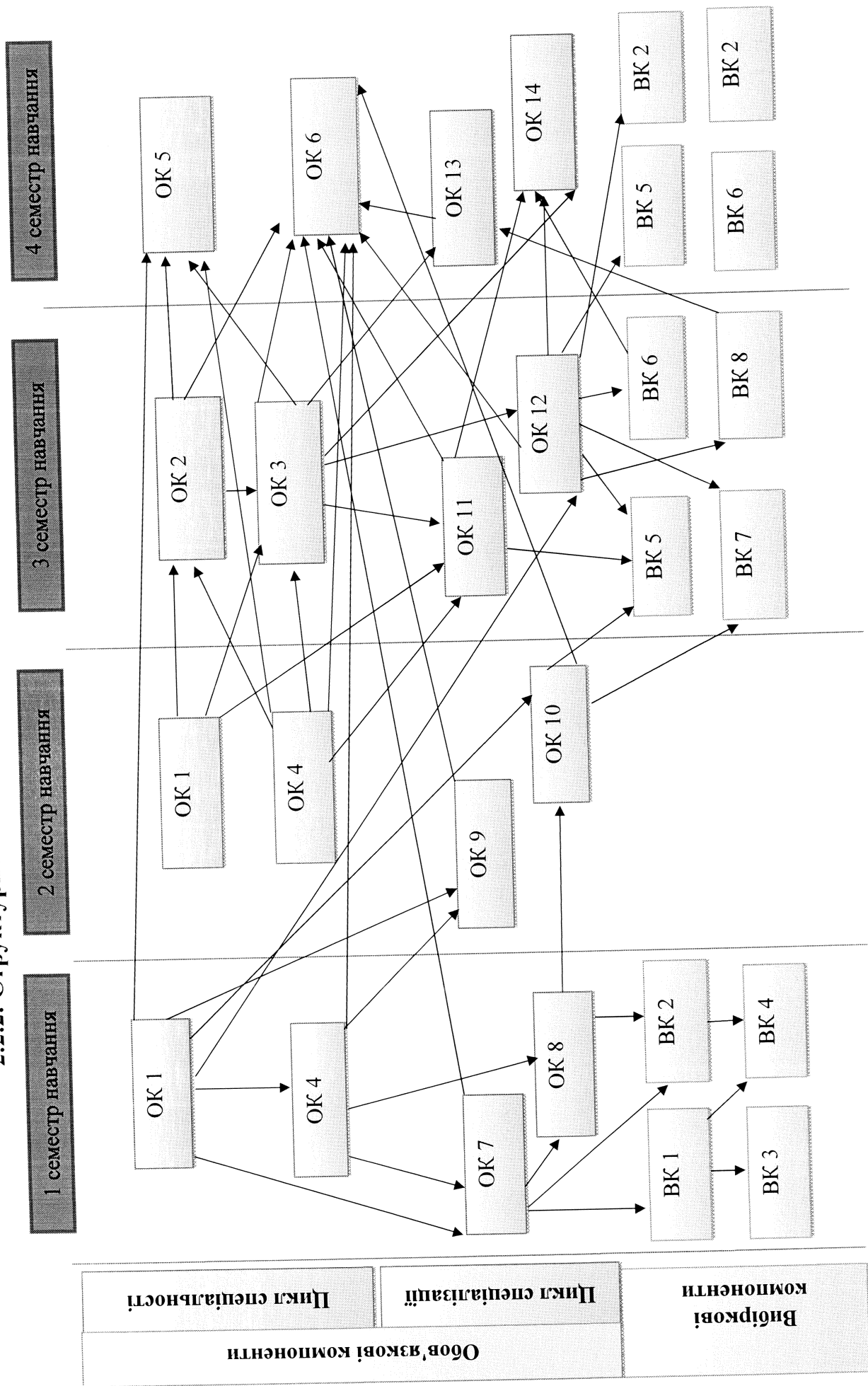
Здобувачі вищої освіти денної форми навчання обирають у I році навчання 4 компонента (16 кредитів ЄКТС) з 8, а саме з ВК 1 – ВК 8; у II році навчання обирають 2 компонента (8 кредитів ЄКТС) з 4 (ВК 9 – ВК 12).

Здобувачі вищої освіти заочної форми навчання обирають у I році навчання 2 компонента (8 кредитів ЄКТС) з 4 (з ВК 1 – ВК 4); у II році навчання обирають 4 компонента (16 кредитів ЄКТС) з 8 (ВК 5 – ВК 12).

2.2.1. Структурно-логічна схема ОПП (денна форма навчання)

2.2.2. Структурно-логічна схема ОПП (заочна форма навчання)

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 091 Біологія, спеціалізації «Спортивна дієтологія», здійснюється у формі атестаційного екзамену та публічного захисту кваліфікаційної роботи відповідно до Положення про екзаменаційну комісію університету. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

За результатами успішної атестації видається документ встановленого зразка про присудження ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: магістр з біології за спеціалізацією «Спортивна дієтологія».

4. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

В університеті функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективного системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення університетом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) в установленому порядку оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

